

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

27. marts 2025
2024 - 14711
Askmyr

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2022/2464 og direktiv (EU) 2024/1760 for så vidt angår datoerne for fra hvornår medlemsstaterne skal anvende bestemte krav om virksomheders rapportering og due diligence i forbindelse med bæredygtighed

KOM nr. (2025) 80

1. Resume

Kommissionen har den 26. februar 2025 fremsat en forenklingssomnibus-pakke bestående af fire forslag. Forslagene udgør første omnibusforenklingsspakke, der har til hensigt at reducere administrative byrder forbundet med krav fra bæredygtighedsregulering.

Kommissionen har som en del af første omnibuspakke fremsat forslag om at udskyde virkning af CSRD og rapportering under EU-taksonomien med to år for de næste to bølger af virksomheder, som i dag er omfattet fra hhv. regnskabsår 2025 og 2026. Det vil sige, at virkningstidspunktet udsættes til hhv. 2027 og 2028. Dertil udskydes virkning af CSDDD for den første bølge af virksomheder fra 2027 til 2028. Desuden foreslås det at udskyde medlemsstaternes frist for implementering af CSDDD i national lov fra 2026 til 2027.

En udskydelse vil sætte rapporteringsforpligtelsen for virksomheder, der netop er undervejs med at forberede rapporter for regnskabsår 2025 og 2026, på hold, mens de øvrige dele af omnibuspakken forhandles på plads. Virksomheder, der har rapporteret fra 2024 og frem, omfattes ikke af udskydelsen.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om udskydelse.

2. Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af direktiv (EU) 2022/2464 (CSRD) og direktiv (EU) 2024/1760 (CSDDD) for så vidt angår datoerne for fra, hvornår medlemsstaterne skal anvende bestemte krav for virksomhedernes bæredygtighedsrapportering og due diligence krav i forbindelse med bæredygtighed. Ændringerne til CSRD ændrer også anvendelsesdatoerne for rapporteringskravene under (EU) 2020/852 (taksonomiforordningen). Forslaget er endnu ikke oversendt til Rådet i dansk sprogversion.

Forslaget er en del af første omnibus forenklingsspakke, der har til hensigt at reducere administrative byrder relateret til bæredygtighedsregulering. Formålet er at levere på Kommissionens målsætninger om byrdereduktion

Forhandlingerne af retsakten ventes at gå meget hurtigt. Det skyldes bl.a., at CSRD allerede er trådt i kraft, og en række virksomheder allerede har eller er i gang med at forberede sig på at foretage bæredygtighedsrapportering. Der er derfor brug for hurtig juridisk klarhed for disse virksomheder.

De administrative omkostninger ved CSRD er for Danmark estimeret til 6 mia. kr. i omstillingsomkostninger og 5,1 mia. kr. i årlige omkostninger. Udskydelse af anvendelsesdatoen for CSRD har også betydning for, hvornår virksomhederne skal rapportere efter taksonomiforordningen.

Taksonomiforordningen er for Danmark estimeret til 4,8 mia. kr. i omstillingsomkostninger og 2,5 mia. kr. i årlige omkostninger. Samlet er der tale om erhvervsøkonomiske konsekvenser for 10,8 mia. kr. i omstillingsomkostninger og 7,6 mia. kr. i årlige omkostninger. Der er endnu ikke foretaget en vurdering af de administrative omkostninger ved CSDDD, men det estimeres foreløbigt og med væsentlig usikkerhed, at omstillingsomkostninger for Danmark vil ligge i størrelsesordenen 7,5-20 mio. kr., med efterfølgende årlige omkostninger på 54-140 mio. kr.

Alle estimater baserer sig på de nuværende regler og tager ikke højde for mulige reduktioner som følge af andre dele af forenklingssomnibuspakken.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50 og 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionen har som en del af første omnibuspakke fremsat forslag om at udskyde virkning af CSRD med to år for de næste to bølger af virksomheder, som i dag er omfattet fra hhv. regnskabsår 2025 og 2026. Det vil sige, at virkningstidspunktet udsættes til hhv. 2027 og 2028.

Da taksonomiens anvendelsesområde, dvs. hvilke virksomheder der er omfattet, er fastsat i CSRD, vil en udskydelse af CSRD også føre til en udskydelse af rapporteringsforpligtelsen under taksonomiforordningen.

For CSDDD lægges der op til at udskyde virkning for den første bølge af virksomheder fra 2027 til 2028 samt at udskyde medlemsstaternes frist for implementering af CSDDD i national lov fra 2026 til 2027.

Begge udskydelser sker med henblik på at give tid til at revidere retsakternes indhold gennem andre retsakter i samme simplificeringspakke.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure TEUF art. 294 medlovgiver. Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Det nye forslag udskyder anvendelsesdatoer for forpligtelserne i direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

For CSDDD gælder det også, at fordi det oprindelige direktivforslag vurderedes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, vurderes omnibusforslaget om udskydelse af samme direktiv ligeledes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

CSRD er implementeret i dansk ret med lov nr. 480 af 22. maj 2024 om ændring af årsregnskabsloven, revisorloven og forskellige andre love. Loven trådte i kraft den 1. juni 2024.

En udskydelse af rapporteringsforpligtelsen i CSRD vil kræve efterfølgende implementering i dansk ret.

En udskydelse af CSDDD vil ikke få lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen umiddelbare statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller andre konsekvenser, da der udelukkende er tale om en udskydelse af anvendelsesdatoer.

En udskydelse af virkningstidspunktet har ingen direkte påvirkning af de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Ved måling af de administrative konsekvenser forudsættes fuld implementering og kendskab til reglerne, og da en udskydelse isoleret set ikke ændrer ved substansen i de krav, virksomhederne skal efterleve, vil forslaget ikke påvirke de direkte konsekvenser for erhvervslivet.

En udskydelse vil give virksomhederne mere tid til at omstille sig forventede nye og lempede krav for bæredygtighedsrapporteringen.

Forslaget betyder også, at bl.a. den finansielle sektors adgang til et bedre og mere sammenligneligt datagrundlag om virksomhedernes arbejde med bæredygtighed forsinkes med et par år.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget vil ikke berøre beskyttelsesniveauet i Danmark negativt.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos medlemmerne af EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål og EU-specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger den 12. marts 2025.

Der er indkommet høringssvar fra: Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Mode & Textil, Danske Rederier, FH, Forsikring & Pension, Finans Danmark, Finansforbundet, Forbrugerrådet Tænk, FSR – danske revisorer, HORESTA, Institut for Menneskerettigheder, Landbrug & Fødevarer, Lederne, Mellempfolkeligt Samvirke, SMV-danmark, TDC NET, TEKNIQ og Vestas.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) bakker op om den foreslåede pause og udskydelse af implementering og ikrafttrædelse og intentionen om at benytte pausen til hurtigst muligt at reducere, harmonisere og forenkle rapporteringskravene i videst muligt omfang. I den forbindelse vil DA opfordre Kommissionen til at fokusere på horisontale rapporteringskrav (eksempelvis ESRS 1 og 2), der går på tværs af brancher og virksomhedsstørrelser, da den største gevinst kan hentes her. DA skal hertil gøre opmærksom på, at der på tværs af taxonomi-forordningen, CSRD, CSDDD og løntransparens-direktivet er overlap og uoverensstemmelser, der bør adresseres, og står naturligvis til rådighed for nærmere drøftelse om dette.

Dansk Erhverv fremfører, at det foreslås at udskyde rapportering efter CSRD to år for virksomheder, som bliver omfattet af CSRD i 2025 og 2026, det såkaldte ”stop-the-clock”. Idet anvendelsesområdet for Taksonomi-forordningen er fastsat i CSRD, vil det også medføre udsættelse af denne rapportering, og endeligt foreslår EU-Kommissionen at udskyde fristen for medlemsstaternes implementering af CS3D fra 2026 til 2027. Dansk Erhverv foreslår desuden at udskyde ”phase-in”-kravene for virksomheder som allerede er omfattet af CSRD i 2024. Det er vigtigt at sikre hurtig klarhed for virksomheder og arbejdsro for myndighederne til at udforme de fremtidige regler, og Dansk Erhverv støtter denne del af omnibuspakken. Det er helt afgørende for virksomhederne, at de hurtigt får vished for, hvilke regler de er omfattet af, og hvornår de er omfattet. Usikkerhed skal afmonteres hurtigst muligt. Dansk Erhverv vil gerne opfordre myndighederne til snarest at komme med klare udmeldinger, og at dansk lovgivning bliver tilpasset hurtigst muligt. Behovet for udmeldinger gælder også for de største danske børsnoterede virksomheder. Hvis ESRS’erne først ventes tilpasset i 2026 vil der være meget stor usikkerhed for de virksomheder, der er omfattet i første bølge og høj risiko for, at de ressourcer, som virksomhederne anvender, ikke skaber værdi.

Dansk Industri (DI) støtter 'stop-the-clock'-forslagene i KOM(2025)80 og understreger vigtigheden af en hurtig EU-lovproces, således at der skabes klarhed over rapporteringskravene her og nu. Udskydelsen af dels bæredygtighedsrapporteringen for en række selskaber og dels ikrafttrædelsen af CSDDD er vigtig for at sikre den nødvendige tid til at få de foreslåede ændringer forhandlet politisk på plads og implementeret i praksis i virksomhederne. DI skal i den forbindelse påpege, at de virksomheder, der allerede er omfattet af rapporteringskravet bliver "klemte" af dette forslag, da de skal fortsætte med at rapportere de kommende to år uanset om de fremover vil blive fritaget helt fra rapporteringskravet eller få betydeligt lempeligere krav. Det bemærkes samtidig, at Non EU-koncerner, stilles forholdsvis bedre idet deres unoterede EU-datterselskaber først vil skulle rapportere for regnskabsåret 2027, hvorimod de børsnoterede EU-baserede koncerner fortsat skal rapportere efter de nuværende regler for regnskabsårene 2025 og 2026. Samlet set sættes de virksomheder, der har rapporteret første gang for 2024, således i uholdbar situation. Der er derfor behov for at dette adresseres både nationalt og på EU-plan, således at selskaberne sikres "level playing field" i forhold til selskaber beliggende i de EU-lande, der endnu ikke har implementeret CSRD i national lovgivning, samt i forhold til selskaber beliggende udenfor EU.

Dansk Mode & Textil (DM&T) bakker op om, forslaget til at udskyde tidsfristen for bæredygtighedsrapportering under CSRD. Vi henstiller til, at det hurtigst muligt bliver vedtaget for de virksomheder, som er omfattet af rapportering af regnskabsåret 2025 og frem, og at den toårige udskydelse er relativ i forhold til, hvornår ændringerne formelt træder i kraft.

Danske Rederier finder det desuden positivt, at anvendelsesområdet for CSRD reduceres, og at rapporteringsforpligtelsen udskydes med to år (til 2028) for omfattede virksomheder, der ellers skulle have rapporteret fra 2026 og 2027 (bølge 2 og bølge 3). Det er derfor vigtigt, at omnibus-forslaget vedtages hurtigt for at imødekomme juridisk afklaring og omstillingsbyrder i de omfattede selskaber ved hurtigt at skabe klarhed over krav, da virksomhederne allerede har eller er i gang med at forberede sig på at foretage bæredygtighedsrapportering. Forslaget om udskydelse af fristen for implementering (til 26. juli 2027), og anvendelsen af due diligence-kravene for virksomheder omfattet af direktivet udsættes med et år (26. juli 2028 og 26. juli 2029) samt virksomhedens vurdering af due diligence alene skal ske hvert femte år, er gode og fornuftige tiltag.

FH finder en udskydelse af lovgivningens ikraftsættelse bekymrende. Mens det ville give særligt de mindre virksomheder tid til at tilpasse sig, så er de ovennævnte lønmodtagerrettigheder også på spil.

Forsikring & Pension (F&P) ser omnibusdirektivet med udskydelse af rapporteringsforpligtelsen (Stop-the-clock) som et vigtigt tiltag for at undgå potentielt urimeligt bela-stende administrative byrder. Som følge af omnibuspakken er det for en lang række virksomheder uklart, om de fremadrettet vil være omfattet af CSRD. Alle de virksomheder, som skal CSRD-rapportere første gang for regnskabsåret 2025, er i gang med forberedelserne. Det er helt centralt for disse virksomheder, at de hurtigst muligt får klarhed over, hvem der faktisk skal rapportere for regnskabsåret 2025 og frem. F&P opfordrer til, at der hurtigst muligt kommer en politisk offentlig udmelding om, hvordan de mange virksomheder, som er ved at forberede den første rapportering efter CSRD, skal forholde sig. Behov for hurtige lempelser for virksomheder der ikke omfattes af "stop-the-clock" direktivet. Rapporteringen efter CSRD har vist sig at være byrdefuld for virksomhederne i et omfang, der ikke kan retfærdiggøres af formålet. F&P opfordrer til, at der kommer fokus på at få gennemført hurtige forenklinger for de virksomheder, som allerede har rapporteret for første gang. Det er F&P's vurdering, at de løbende omkostninger til rapporteringen efter de nuværende krav, ligeledes vurderes at være så omfattende, at de ikke kan retfærdiggøres af formålet. Virksomhederne vil fortsat skulle rapportere efter de nuværende ESRS'er, indtil både direktivændringerne og de nye forenkledte standarder er vedtaget. F&P opfordrer til, at den danske regering har fokus på at hjælpe de mange danske virksomheder, der forventeligt ikke hjælpes af "stop-the-clock" direktivet. F&P indgår gerne i en dialog om dette arbejde. F&P opfordrer til, at EU-Kommissionen ser nærmere på mulighederne for at udsende et "no-action letter" samtidig med vedtagelsen af omnibuspakken, med henblik på at sikre at virksomhederne kan anvende de tilpassede krav med det samme.

Finans Danmark ser overordnet positivt på Kommissionens omnibuspakke I vedr. CSRD, CSDDD og taksonomien. Vi opfordrer til en hurtig vedtagelse af "stop the clock" forslaget (COM(2025)80) mhp. at skabe klarhed for omfattede virksomheder.

Finansforbundet ønsker at bevare anvendelsesområdet i CSRD (antallet af omfattede virksomheder), men støtter en udskydelse af bølge 2 og 3 efter de nuværende tærskelværdier, så mindre virksomheder får længere tid til at omstille sig i kombination med, at alle får færre rapporteringskrav. Hermed undgås spildte investeringer i ESG-rapportering for de virksomheder, der ikke længere vil være omfattet ifølge Kommissionens forslag.

Forbrugerrådet TÆNK er bekymrede for, at udskydelsen af tidsfrister for ESG-rapportering kan forsinke nødvendige initiativer. Virksomheder bør rapportere rettidigt for at sikre virksomheders praksisser, så der opnås en

mere ansvarlig produktion, som vi ved, at de danske forbrugere finder vigtigt. Dertil kommer, at klima-, kemi- og biodiversitetskriser er akutte. Vi mener i øvrigt, at G for governance bør vægtes højt, da det er vigtigt for at højne E og S.

FSR – danske revisorer understreger behovet for, at man fra dansk side presser på for, at der kommer en snarlig afklaring af, hvad der bliver gældende for virksomhederne i 2. og 3. bølge for det igangværende regnskabsår 2025. FSR – danske revisorer bakker op om en udskydelse af rapporteringskravene for de nuværende virksomheder i bølge 2 og 3, og opfordrer til, at den danske regering arbejder for en hurtig vedtagelse af ”stop the clock”. Selvom vi påskønner Kommissionens hensigter med omnibuspakken, bidrager usikkerheden om dens vedtagelse til svære beslutninger om disposition af ressourcer, herunder planlægningen af erklæringsopgaven, der forventes igangsat i efteråret 2025. Virksomheder, der skal rapportere første gang for kalenderåret 2025, er langt fremme i forberedelserne. Der er allerede investeret betydelige ressourcer på rapporteringsopgaven og på ledelsesmæssige valg om at tilpasse arbejdet med bæredygtighed til CSRD som model. Længere tids uklarhed om, hvorvidt tidsfristerne bliver udskudt, skaber usikkerhed og vil medføre unødige byrder for virksomhederne i bølge 2. En hurtig afklaring er derfor kritisk for at opnå ambitionen om besparelser på omstillingsomkostninger. FSR – danske revisorer har noteret os, at en vedtagelse af omnibus-direktiv 81 i 2025 eller 2026 kan medføre, at virksomheder i bølge 1 - i det omfang virksomhederne omfattes efter nye grænser - alligevel fritages helt fra rapportering efter CSRD frem til 2027. Dette uagtet, at de har rapporteret for 2024. Hensigtsmæssigheden af dette bør nøje overvejes og den danske tilgang hertil udmeldes snarest. Efter overgangsbestemmelserne ved lovændringen i 2024 skal virksomheder følge de hidtil gældende lovkrav om redegørelse for samfundsansvar til og med regnskabsåret 2024. Virksomhederne har behov for at vide hurtigst muligt, om regeringen vil forlænge overgangsbestemmelserne, eller hvilke regler der eventuelt vil træde i stedet for.

HORESTA tilslutter sig udskydelsen på 2 år med henblik på, at virksomhederne kan nå at indrapportere relevante og korrekte bæredygtigheds punkter. For mange af virksomhederne er der tale om et helt nyt rapporterings- og dokumentationskrav. Udskydelsen bør desuden prioritere EU får udarbejdet bedre vejledninger til rapporteringen, som er overskuelige for virksomhederne at følge.

Institut for menneskerettigheder fremfører, at forslagene om at udsætte implementeringen af bæredygtighedsreglerne (‘stop the clock’) tager ikke højde for klima- og bæredygtighedskrisernes presserende karakter og straf-

fer unødigt de virksomheder, der i god tro allerede har investeret i regelimplementering. Forsinkelsen forlænger og forværrer udfordringer med manglende juridisk klarhed for både virksomheder, rettighedshavere og beslutningstagere.

Landbrug & Fødevarer støtter, at rapporteringskrav for CSRD udskydes med 2 år og CSDDD med 1 år. Det er meget vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at denne udskydelse besluttet hurtigt, da en lang række af vores medlemsvirksomheder efter de gældende regler skal rapportere for året 2025.

Lederne har ingen indvendinger til, at EU-kommissionen foreslår en udskydelse på to år, men anmoder om, at der opnås en hurtig afklaring, hvorvidt udskydelsen vil blive realiseret eller ej. Det kan afbøde den usikkerhed der ellers er lige nu. Dertil gør Lederne opmærksom på at flere virksomheder, der er underlagt de hidtidige rapporteringskrav, allerede er gået i gang med de investeringer og den kompetenceopbygning, der skal køre dem i stilling til rapportering og overholdelse af flere af direktiverne. Disse virksomheders bestræbelser skal ikke ende med at være forgæves. Derfor anmoder Lederne om, at der i de nye direktiver bliver mulighed for at disse virksomheder ikke "straffes" for deres indsatser, men at der findes en ordning for, at de kan blive belønnet for deres bestræbelser.

Mellemfolkeligt Samvirke (MS) mener ikke at den foreslåede udskydelse er velbegrunderet, og at den risikerer at skabe mere forvirring og tvivl om rammevilkår end gavn for danske og europæiske virksomheder.

SMVdanmark fremfører, at COM(2025) 80 final foreslår at udskyde ikrafttrædelsestidspunkterne for virksomheder i den "anden og tredje bølge" med to år. SMVdanmark anser en midlertidig udsættelse som hensigtsmæssig, fordi det giver både virksomheder og myndigheder tid til at forberede en effektiv implementering og til at inkorporere de forenklinger, som Omnibus-pakken medfører. Samtidig forebygger man, at virksomheder når at investere i dyre rapporteringssystemer, som de senere måtte opgive pga. omfattende ændringer.

TDC NET mener ikke, at rapportering efter CSRD for virksomheder som er omfattet i 2025 og 2026 bør udskydes til 2028. CSRD er level playing field for store virksomheder, og det må formodes, at de omfattede virksomheder allerede har forberedt sig. Hvis de høje ambitioner om at understøtte den bæredygtige omstilling af samfundet skal indfris, skal vi sikre ensartede og sammenlignelige bæredygtighedsdata nu. Uden de nødvendige oplysninger om bæredygtighed fra virksomhederne, hvordan skal vi så kunne måle effekterne af vores indsatser. Vi skal sikre den førnævnte intelligente simplificering, og jo mere data vi kan generere nu, jo bedre grundlag har vi for at simplificere intelligent i de kommende år. En pragmatisk tilgang til

data på den korte bane vil bidrage til et stærkt datagrundlag, som vil understøtte en hurtigere omstilling til gavn for planeten.

TEKNIQ hilser forslagene om at udskyde rapporteringspligten for store virksomheder, der endnu ikke har implementeret CSRD, eller børsnoterede SMV'er i 2 år, velkomment. Udskydelsen giver dels EU mulighed for at foreslå yderligere simplificering og/eller fjernelse af dokumentationskrav på bæredygtighedsområdet, og giver virksomhederne en tiltrængt pause i rapporteringen, og mulighed for at omstille systemer, processer og procedurer, og tilpasse sig de kommende – forenkede - dokumentations- og rapporteringskrav på bæredygtighedsområdet. I det lys giver det tilsvarende god mening også at udskyde kravet om revisionspligt i forhold til virksomhedernes CSRD-rapportering i 1 år. **TEKNIQ** bakker ligeledes op om udskydelsen af implementeringsfristen for Due Diligence direktivet med 1 år.

Vestas støtter ikke en udsættelse af rapporteringsforpligtelserne for store virksomheder under CSRD fra 2025 til 2027. Store virksomheder, der rapporterede i overensstemmelse med CSRD for første gang i 2025, har allerede investeret betydelige ressourcer i at imødekomme kravene. En udsættelse på to år vil gøre disse store indsatser spildte.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel opbakning til Kommissionens forslag, da der generelt er enighed om at reducere virksomhedernes byrder og nødvendigheden af at sætte udskyde rapporteringsforpligtelsen, mens øvrige dele af omnibuspakken behandles.

Otte medlemslande har endnu ikke implementeret CSRD, hvilket indebærer, at der er forskel på konsekvenserne af en udskydelse på tværs af lande. Det må forventes, at lande, der har implementeret, vil have fokus på at sikre lige vilkår for deres virksomheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter forslaget om udskydelse. Det skaber den nødvendige tid til en gennemarbejdet revision af bæredygtighedsrapporteringen, så byrder for erhvervslivet reduceres samtidig med, at retsakternes formål opretholdes.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen blev forelagt Folketingets Europaudvalg d. 28. februar med henblik på at indhente forhandlingsmandat.